

Evcil Ruminantlarda Aşılama Sonrasında Meydana Gelen Anafilaksi (Tip-I Aşırı Duyarlılık Reaksiyonu) ve Anafilaktik Şok Durumunda Tedavi Yöntemi

Anafilaksi: Erken tip aşırı duyarlılık sonucu gelişen ağır dolaşım bozukluğudur.

Anafilaktik Şok: Dakikalar içerisinde oluşan anafilaksi.

Anafilaksi durumunda ruminantlarda solunum zorluğu, hırıltılı solunum, solunum yollarında ödem, öksürük, terleme, korku durumu, titreme, işeme, yere yığılma, bilinç kaybı, kalp durması ve ölüm görülebilir.

Aşılama sonrası görülebilen anafilaksi durumunda ilk yapılması gereken **Adrenalin (Epinefrin)** enjeksiyonudur. Kas içerisine (İntramuskuler-IM) ya da Deri altına (Subkutan-SC) uygulama yapılabilir. Kullanılacak preparatın özelliğine göre değişebilmekle birlikte yanıtın çabuk gelişebilmesi adına Adrenalin' in kas içerisine (IM) uygulanması önerilmektedir.

İlk adrenalin enjeksiyonundan sonra hayvanda oluşan yanıtı göre özellikle kalp atımındaki değişiklikler dikkate alınarak, enjeksiyon en fazla iki kez 5-15 dakikada bir tekrarlanmalıdır.

Destekleyici tedavi olarak Sistemik Kortikosteroidler ve sıvı takviyesi (İzotonik NaCl), uygulanabilir.

Eğer herhangi bir düzelme görülmez ise damar içi (intravenöz-IV) adrenalin verilebilir.

Tedavinin başlangıcında soğuk su uygulaması tedaviye yardımcı olabilir. Ancak zaman kaybetmeden adrenalin uygulanması gerektiği unutulmamalıdır. **Anafilaksi tedavisinde temel ilaç ADRENALİN'dir.**

Adrenalin Uygulama Dozu ve Yolu

%0,1 (1/1000)'lik çözeltiden 45 kg canlı ağırlığa 1 ml IM veya SC yapılması, IM uygulamanın mümkünse aşı enjeksiyonun yapıldığı alana (Enjeksiyon yerinde herhangi bir ödem oluşmamışsa) yapılması, IV adrenalin enjeksiyonunun ise yukarıda belirtilen dozun 10 misli sulandırılarak 5-6 dakikada çok yavaş olarak verilmesi gerekir.